

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยวิธีการจัดการความรู้
ชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัย นางสาวปณิสรา จันทรपालะ

สถานที่ติดต่อ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 ม.9 ต.ชมพู อ.เมือง
จ.ลำปาง 52100

E-mail : Plam_Angelina007@hotmail.com

คำสำคัญ รูปแบบการเรียนรู้, ผู้ดูแลผู้สูงอายุ, ผู้สูงอายุ, การจัดการความรู้

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยวิธีการจัดการความรู้ ชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยวิธีการจัดการความรู้ ชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 3) เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยวิธีการจัดการความรู้ ชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินไปตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุ และศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดการความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และทดลองนำร่องรูปแบบเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ กับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ โดยนำไปทดลองใช้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า ผู้ดูแลผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่ถูกต้อง และผู้ดูแลผู้สูงอายุไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มของผู้ดูแลผู้สูงอายุ นอกจากนี้ผู้ดูแลผู้สูงอายุไม่มีแนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นในทิศทางเดียวกันในโรคที่เหมือนกัน และผู้สูงอายุที่ผู้ดูแลให้การดูแลอยู่มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทางกาย สุขภาพทางใจ และสุขภาพทางสังคม

2. รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นคือ รูปแบบการเรียนรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยวิธีการจัดการความรู้ ชุมชนบ้านศรีหมวดเกล้า ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีองค์ประกอบ

5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ พบว่ากิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบเป็นลำดับขั้นตอน สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า

3.1 ผู้ดูแลผู้สูงอายุมีความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ในด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ พบว่า ผู้ดูแลผู้สูงอายุมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้จากประสบการณ์ที่ตนเองได้ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุให้ความสนใจและร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้เป็นอย่างดี

**Development of a learning model of elderly caregivers
by using knowledge management approach
in Sri Muad kao community, Tambon Chompu, Maung Lampang**

Abstract

This research was to develop a model of elderly caregivers by using knowledge management approach in Sri Muad kao community, Tambon Chompu, Maung Lampang.

The objectives were 1) to study the data base for developing a model of elderly caregivers by using knowledge management approach 2) to construct and investigate a model of elderly caregivers by using knowledge management approach 3) to try out and study a model of elderly caregivers by using knowledge management approach. The research was proceeded according to the process of research and development as following; firstly, to study the data base about the problems and the concepts of knowledge management in caring of elders. Secondly, to construct and investigate the knowledge management model and its manual by 5 specialists and trying the model out with 20 elders who were not the sampling. Finally, to try out and study the model with the 30 elders in Sri Muad kao community.

The findings of the research were as follows:

1. The effect of the basic data study found that most of elderly caregivers were not trained and they did not exchange knowledge about ways of how to take care of the elders. Moreover, the elderly caregivers did not have any methods to look after the patients in the same way and the elders often had problems with physical, mental and social health.

2. A developing model was a model of elderly caregivers by using knowledge management approach in Sri Muad kao community, Tambon Chompu, Maung Lampang with 5 compositions; 1) principles 2) objectives 3) contents 4) learning activities 5) Measurement and Evaluation. The results of the quality checks by experts found that the pattern of learning developed appropriately at high level, and the results of the pilot experiment with the possibility study found that the activities according to the learning process of a model was a sequence of steps which would carried out the learning activities continuously.

3. The effect of using the developing model found that

- 3.1 The caregivers had the ability to take care of the elderly which was higher than before the experiment with the statistically significant at .05

3.2 In the exchange of knowledge and experiences found that the caregivers had interacted well together. They also exchanged the knowledge and experiences and paid attention to the model with great cooperation.

Keywords: A learning model, Elderly caregivers, Elders, Knowledge management